

REGISTERBLAD

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I JÖNKÖPINGS LÄN

NRO06019 DUMME MOSSE

Kommun: Jönköping (80) och Habo (43)

Kartor: 7DSO

Areal: 4 432 ha

Naturgeografisk region: 11 Sydsvenska höglandets och Smålandsterrängens myrrika västsida

Kust/havsregion: -

Regionindelning för sjöar och vattendrag: -

Agrara kulturlandskapsregioner: -

Landskapsformer: 1 Slätt med relativ höjd lägre än 20 meter

Riksvärde

Våtmarkslandskap	Mossekomplex	Flora
	Mossekomplex	Fauna
	Topogent kärr	
	Svagt välvd mosse	
	Sluttande mosse	
	Platåformigt välvd mosse	
	Excentrisk mosse	

Värdeomdöme: Dumme mosse med Domneådammen är ett värdefullt våtmarksområde. Här finns högt värderade topogena kärr, svagt välvda mossar, slutande mossar, platåformigt välvda mossar, excentriska mossar och mossekomplex. Den är av ett stort botaniskt och hydrologiskt värde. Området är också viktigt för fågellivet och för insektlivet. Områdets västra del är en värdefull skogs-myrmosaik.

Området innefattar de flesta våtmarkstyper. Området har också stor betydelse för friluftslivet, särskilt vintertid.

Huvudkriterier: A, B, C, D

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner eller vid vattendrag bör ej utföras. Myrkomplexet lämnas så långt möjligt ostört.

Säkerställande och internationell status: Dumme mosse är skyddad som naturreservat sedan 1998. Domneådammen är fågelskyddsområde sedan 1970. Dumme mosse och Domneådammen är Natura 2000 område –pSCI och SPA.

Områdets huvuddrag: Våtmarksområdet Dumme mosse omfattar över 4 000 ha. Området

omfattar flera olika mossetyper, varav bl.a. svagt välvd mosse, excentrisk mosse, sluttande mosse, skogsmosse och öppen mosse kan nämnas. I och intill mossarna finns ofta strängar, höljor, gölar, tråg, mader och välutvecklade laggar. Norra delen av mossen är sluttande och tallbevuxen.

Torven är av växlande djup genom en starkt kuperad sandbotten. Torvens mäktighet varierar mellan två och nio meter. Föga förmultnad vitmossetorv dominerar i lagren.

Växtgeografiskt intressant är att flera nordliga, västliga och östliga växtarter uppträder på mossen. Nordliga arter är bl.a. dvärgbjörk, korallrot och ullsäv, västliga är klockljung, myrlilja och borsttåg medan skvattram är en utpräglad östlig art.

Dumme mosse avvattnas huvudsakligen genom Domneådammen och vidare genom Domneån mot Vättern. En mindre del i sydväst avvattnas mot Nissan. Dumme mosse ligger i ett flackt landskap. Berggrunden som mestadels är gnejs överlagras av sandig morän och tunna isälvsediment. De lösa avlagringarna bildar en svagt kuperad yta.

Dumme mosse med Domneådammen är ett värdefullt myrkomplex. Området utgörs av värdefullt myrkomplex högt värderade topogena kärr, svagt välvda mossar, sluttande mossar, plåtåformigt välvda mossar, excentriska mossar och mossekomplex. Fuktäng, åmad och andra strandmiljöer ingår också i objektet. Väster om de öppna myrarna ligger ett mosaikartat område med fastmarksskog, sumpskog och myr.

Största delen av mossekomplexet har bildats genom försumpning av fastmarken. Mossen är en plåtåmosse och sluttar svagt mot norr. Dumme mosse består av två i nord-sydlig riktning gående huvuddelar. Mellan dessa skjuter en tunga av fastmark in på vilken flera rullstensåsar finns. Mossens centrala delar utgörs av kalmosse. Genom kalmossen löper strängar med tydliga drag mellan sig. Strängarna är utbildade vinkelrätt mot lutningen. Vegetationen är mosaikartad med höljor och tuvor. Vitmossor och ljung dominerar vegetationen.

Utmed vattendragen genom mossen finns vitmossa- och starrdominerade fattigkärr. Strax söder om riksväg 40 finns ett större medelrikkärr. Här finns bl.a. knagglestarr, gräsull och ängsnycklar. I norr finns ett mindre parti med örtrik fuktängsvegetation. Mossen omges av tallskog med vitmossa i bottenskiktet.

Domneådammen är en reglerad damm med stora klarvattenytor och ett flertal öar och dybankar. Fågellivet är rikt bl. a. förekommer ljungpipare, grönbena och sångsvan. Området utgör en viktig rast- och häckningslokal för flera änder och vadare.

Dumme mosse är ekologiskt intressant som ett värdefullt, nästan opåverkat myrkomplex med en rik fågelfauna. Karaktärsfåglar på mossen är ängspiplärka, ljungpipare och trana. Bland övriga intressanta häckfåglar kan smålom, grönbena och lärkfalk nämnas.

Anmärkningar:

VMI ID: 07D0I01-02, 07D1H06, 07D1I01-05

Dumme mosse är föreslaget som Ramsarområde.

Ingår i Myrskyddsplan för Sverige.

Referenser:

Göransson, C, m.fl., 1983: Våtmarksinventering i sydvästra Sverige. Katalog över särskilt värdefulla objekt. Statens naturvårdsverk, PM 1681.

Johansson S, 1975: Dumme mosse Jönköpings kommun. Botanisk inventering, växtekologisk kartering. Länsstyrelsen i Jönköpings län, naturvårdsenheten.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1996: Våtmarker i Jönköpings kommun. Meddelande 18/96.

Naturvårdsverket, 1994: Myrskyddsplan för Sverige.

Ornitologiska klubben Bankeryd, 1975: Dumme mosse Jönköpings kommun. Länsstyrelsen i Jönköpings län, naturvårdsenheten.